

GAZETA

Anul XVIII
 Nr. 863
 Luni 12 sept.
 1966
 4 pag. 25 bani

INVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR

IUBITI ELEVI, DRAGI TOVARĂȘI ÎNVĂȚĂTORI ȘI PROFESORI.

Sărbătorim deschiderea unui nou an școlar. Elevi, profesori și părinți împlineam acest eveniment cu un sentiment de satisfacție, justificat de posibilitățile ample pe care le au copiii noștri de a se instrui, de marile succese dobândite în învățămînt, în anii puterii populare.

Atenția deosebită pe care Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România o acordă pregătirii și educării tineretului se reflectă în numeroasele înfăptuiri care situează școala românească în rîndul școlilor din țările înaintate ale lumii. Baza materială a învățămîntului a devenit mai puternică, condițiile de muncă ale elevilor și ale corpului didactic au fost îmbunătățite, munca instructiv-educativă se desfășoară la un nivel ridicat.

Ne exprimăm mulțumirea pentru rezultatele la învățătură obținute de elevii noștri în anul școlar trecut. Un număr mai mare de elevi a promovat clasele cu note bune și foarte bune. La concursurile de admitere în licee și în școlile profesionale și tehnice, la examenul de bacalaureat și la admiterea în instituțiile de învățămînt universitar, nivelul de pregătire al elevilor a fost superior celui din anii precedenți.

La numai un an de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, multe din obiectivele privind dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului au și fost realizate.

În anul școlar 1966/67 școlile noastre vor fi frecventate de peste 4 000 000 de copii și de tineri. Din această, peste 3 400 000 sînt cuprinși în 15 700 de școli ale învățămîntului de cultură generală, la cursuri de zi, serale și fără frecvență.

Pe baza sarcinilor trasate de Congres, anul acesta își deschid porțile 196 de licee de specialitate, menite să pregătească specialiști de nivel mediu necesari economiei și culturii. În anul I al acestor licee vor fi cuprinși 23 500 de elevi. Totodată, funcționarea în cadrul liceelor de specialitate a formei serale de învățămînt va deschide drum liber spre calificare tuturor acolora care nu au avut această posibilitate.

Învățămîntul profesional este mult extins, atît sub forma cursurilor de zi cît și a celor serale și va avea, în anul care vine, un număr sporit de specialități. În învățămîntul profesional și tehnic vor studia aproape 300 000 de elevi.

Pentru a cuprinde un număr tot mai mare de elevi, în acest an s-au construit noi localități de învățămînt, cu clase spațioase și luminoase, dotate cu mobilier corespunzător. Laboratoarele și cabinetele școlare au fost înzestrate cu aparatură modernă și cu materiale didactice a căror valoare se ridică la peste 50 000 000 de lei. A crescut numărul locurilor în cămine și cantine. Aproximativ 26 000 000 de manuale școlare vor fi distribuite gratuit elevilor din toate școlile.

Gratuitatea deplină a învățămîntului și bunele condiții de învățătură creează tineretului școlar prin grija partidului și a statului se înscriu cu litere de aur în istoria învățămîntului nostru.

Pentru ca noul an școlar să înceapă sub cele mai bune auspicii și munca instructiv-educativă să se desfășoare la un nivel calitativ ridicat, au fost organizate din vreme consultări și dezbateri cu cei mai competenți învățători și profesori, în vederea perfecționării planurilor de învățămînt și a programelor școlare.

Conținutul științific al programelor și manualelor școlare prinde însă viață prin munca perseverentă, prin pasiunea și pricepera învățătorilor și profesorilor. De munca lor depinde ca tineretul să fie pregătit temeinic pentru viață.

„Patria noastră, socialismul, comunismul — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la întîlnirea cu studenții din regiunea Mureș-Aușonomă Maghiară — au nevoie de oameni pricepuți, stăpîni pe știință și cultură, pentru că numai în acest fel vom reuși să ridicăm edificiul socialismului în patria noastră, la înălțimea cerințelor contemporane, să ne apropiem și să ajungem la nivelul țărilor cu o civilizație și o cultură avansată”.

Personalul didactic are datoria să dezvolte la elevi pasiunea pentru învățătură, respectul față de muncă, devotamentul față de socialism și de nobilele idealuri ale păcii, dragostea și atașamentul profund față de patrie, partid și popor.

În educarea sentimentului patriotic, în formarea deprinderilor de muncă sistematică și de comportare demnă, cele peste 175 000 de cadre didactice din școlile răspîndite pe întreg cuprinsul patriei trebuie să colaboreze strîns cu familia și cu organizațiile de copii și de tineret.

Hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R. din 12-13 aprilie 1966 privind îmbunătățirea muncii cu pionierii au sporit considerabil răspunderea școlii față de munca educativă. Investiți în noi responsabilități morale și sociale, întregul front pedagogic trebuie să acorde organizației pionierilor un ajutor amplu și competent.

TOVARĂȘI ÎNVĂȚĂTORI ȘI PROFESORI.

Copiii sînt zlua de mine. Depinde de noi ca zlua aceasta să fie însoțită. Am obținut însemnate realizări în domeniul instruirii și educării tineretului școlar. Să nu ne mulțumim cu cele înfăptuite pînă în prezent. În anul școlar care se deschide, să pornim la muncă cu însoțire, să perfecționăm necontenit stilul nostru de muncă și propria noastră pregătire, să ne străduim ca rezultatele pe care le vom obține să fie și mai bune.

Trecutul învățămîntului oferă strălucite exemple de dascăli patrioți care și-au împletit viața cu istoria școlii românești, dînd glas celor mai nobile aspirații ale poporului. Este suficient să amintim numele unor

cețori ai școlii noastre ca Șincai, Lazăr, Asachi, Hehinde Rădulescu, Poenaru și mulți alții. Dragostea de țară, de popor, a încălzit inimile acestor premergători care, înfruntînd condițiile vitrege în care trăiau, și-au pus viața în slujba poporului, contribuind la dezvoltarea școlii, a gândirii pedagogice, a culturii. Prețind și valorificînd aceste tradiții, să ridicăm învățămîntul românesc la nivelul cerut de actuala etapă de dezvoltare a țării, etapa desăvîrșirii construcției socialiste.

Dumneavoastră vă revine, în primul rînd, — tovarășii învățători și profesori — răspunderea pentru instruirea și educarea tineretului. Bogata dv. experiență, competența și calitățile de care ați dat totdeauna dovadă sînt cheazăle că în anul școlar viitor veți munci cu elan sporit pentru a educă patria noastră de care are nevoie pentru înflorirea ei. Experiențele dumneavoastră i se va adăuga entuziasmul celor mai mulți de 9 000 de învățători și profesori care și încep în acest an activitatea la catedră.

DRAGI ELEVE ȘI ELEVI,

V-ați întors voșoi din vacanță, dornici de a ridica pe o treaptă mai înaltă pregătirea voastră.

Socialismul vă deschide minunate perspective. Vi s-au creat condiții de viață la care generațiile trecute nici nu îndrăzneau să gîndească. Folosiți-le din plin.

Învățătura este prima voastră îndatorire. Părinții, învățătorii și profesorii vă ajută în munca voastră de fiecare zi. Eforturile lor vor da roadele dorite dacă voi înșivă vă veți strădui să învățați cu toată sîrguința, să depuneți toate eforturile pentru însușirea comorilor culturii și științei.

Pregătiți-vă conștiințos lecțiile, frecvențați cu regularitate cursurile, participați cu însuflețire la activitatea organizațiilor de tineret, manifestați în toate împrejurările fermiteați și omenie, respectați pe părinți și educatorii voștri. În teul acesta veți putea deveni — ceea ce vă dorim — oameni cuțli, instruiți, cetățeni de nădejde al patriei noastre socialiste.

Gîndul nostru, plin de dragoste părintească, se îndreaptă și spre copiii care păsesc pentru prima dată pragul școlii, dorindu-le voioșie și spor la învățătură.

DRAGI TOVARĂȘI PROFESORI ȘI ÎNVĂȚĂTORI, IUBIȚI COPII ȘI TINERI,

Principalul izvor de cultură și factor de civilizație — școala — ne așteaptă pentru un nou an de muncă. Să-i răspundem cu dragoste și entuziasm că sîntem gata.

Din partea Ministerului Învățămîntului, și personal, vă urez mari succese în muncă și multă sănătate.

Să vedem toți că știm să muncim cu hotărîre pentru patrie și popor, pentru realizarea marilor idealuri spre care ne conduce Partidul Comunist Român.

Academician ȘTEFAN BĂLAN
 ministru învățămîntului

ACTIVITATEA SINDICATELOR DIN ȘCOLI ÎN ETAPA ACTUALĂ

Anul școlar 1966/1967 începe în atmosferă de înălțat entuziasm al întregului popor, angajat cu toate forțele în noua treaptă a zidirii României socialiste.

Această nouă etapă, protejată spre viitor de Congresul al IX-lea al P.C.R., prezintă un avînt fără precedent al forțelor de producție ale societății noastre. Mai mult decît pînă acum, producția socială în toate sectoarele economiei se va realiza pe baza științei și tehnicii înalte, care înregistrează în vremea noastră un ritm uluitor de rapid. Acest fapt determină cerința ca munca oamenilor să devină tot

mai tehnică, mai științifică, mai intelectuală. Mașinile mereu mai perfecționate preiau procesele cele mai grele, cele mai istovitoare fizice pentru oameni. Am pornit și dezvoltăm procesul de lichidare a diferenței dintre munca fizică și munca intelectuală. Munca fizică a muncitorului din fabrică și de pe ogoare devine tot mai mult o muncă a omului cu cunoștințe tehnice și științifice.

Avîntul urias al producției materiale în noul cincinal cere un număr imens de ingineri, tehnicieni, cercetători calificare corespunzătoare a tuturor muncitorilor. Aceas-

ta determină în mod obligatoriu mari și importante cerințe pentru învățămînt, știință și cultură, chemate să pregătească cadre tehnice superioare, specialiști de nivel mediu și muncitori cu cultură generală și tehnică în stare să pună în mișcare mașinile moderne cu care este dotată industria noastră socialistă.

Congresul al IX-lea al P.C.R. a arătat o atenție deosebită învățămîntului, școlii, a exprimat înalta prețuire pe care o acordă partidului muncii învățătorilor și profesorilor. „Unul din obiectivele importante ale politicii partidului și statului nostru — se arată în Raportul prezentat la Congres de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R. — îl constituie dezvoltarea și perfecționarea continuă a învățămîntului de toate gradele”. Obiectivul acesta a luat, chiar din primul an al cincinalului, un contur impresionant, un contur care se lărgeste și se amplifică an de an, ca o poruncă a necesităților economice, culturale-științifice și sociale izvorite din planul de dezvoltare a patriei noastre în această perioadă.

Perspectivile dezvoltării bazei materiale a învățămîntului în noua etapă sînt impunătoare. Acum, ceea ce așteaptă partidul și statul, poporul nostru de la învățămînt de la școală, depinde de munca învățătorilor și profesorilor, care trebuie să fie ridicate la înălțimea nobilelor cerințe, urgente și mari.

În îndeplinirea mărețului lor rol, membrii corpului didactic sînt obligați de înalte cerințele profesiei lor să-și ridice neîncetat calificarea profesională, să-și însușească în profunzime cunoștințele de specialitate și arta de a transmite aceste cunoștințe. Ei trebuie să fie stăpîniți de un spirit de continuă căutare a noului pentru a-și perfecționa mereu munca pedagogică.

Partidul și statul nostru acordă o deosebită atenție învățămîntului și profesorilor. Într-o bună zi, în ziua de 12 septembrie, va avea loc la București, în Sala Palatului, o mare sărbătoare dedicată învățămîntului și profesorilor. În această zi, va fi sărbătorit ziua de naștere a învățămîntului românesc.

MIHAIL ROSIANU
 președintele Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de învățămînt și cultură

TOAMNA

Septembrie e tonic încă, n-a trecut vara, sînt numai accidente de frunze moarte, deși sălcii se sting de pe acum în ceară moale. Septembrie e recoltă, imaginea pietelor forfotind de culoare, anotimpul fructelor, lăcră de chihlimbar în struguri, aromă de pere bergamot și de nuc.

Dar toamna e un început de pregătiri, mai ales, zvon de disciplină statornică. Neoficial, toamna e anotimpul marilor hotărîri, timp de gîndire pentru noi planuri de muncă. Dar și oficial toamna anunță reluarea unor activități: actorii intră în circuitul noii stagii, sportivii în noul sezon, scriitorii ies cu alte volume vitrine, toată lumea are gîndurile organizate.

Există însă un start mult mai spectaculos decît acesta, un efort de mai lungă durată: școala. Școala, înaintea tuturor celorlalte preocupări, este bazonul, noului anotimp. Pregătirile de școală, prin farmecul lor vechi și nou intrat de mult în tradiție, sînt inegalabile. Pentru copii, în primul rînd, cutreierăți de emoție cu mult timp înainte. Pentru părinți și pentru profesori. Există un univers alcătuit din cărți și caiete, din penita nouă fixată în loc, din mînosul de cerneală, din aroma proaspătă a gulerășului scrobit, din curtea școlii și din intrarea profesorului în clasă, neașteptată ca un eveniment, deși prevăzută din răspoiul paginilor de catalog stîrnind o liniste deplină, din orna literar așteptată pe tablă. Și din tăcerea pogorîtă la vîrsta maturii întelept peste slovele dascălului întelept. Sînt lecții care te urmăresc uneori

SINZIANA POP

(Continuare în pag. a 2-a)

Mosaic de pe unul din zidurile exterioare ale Școlii generale nr. 103 din Capitală.

ȘCOLI CU TRADIȚIE

În vremea cînd învățăm eu carte, două licee din București își disputau înfrîntă: liceul „Gheorghe Lazăr” și liceul „Șt. Sava” (azi „Nicolae Bălcescu”). Mai erau în București încă două licee: „Mihail Viteazul” și „Mater Basarab” (liceele „Gh. Șincai” și „D. Cantemir” erau numai gimnazii), dar acestea erau considerate mai de periterie și nu se impuneau. Numeroasele licee particulare ni se păreau, chiar de atunci, școli de strînsură, gazde cînd aveai și internat, sau refugii pentru coconașii certați cu cartea sau eliminați din școlile de stat.

A fi realist la „Gh. Lazăr” sau „savist” clasic și modernist era o glorioză care mai firziu, în viața de maturitate, se transforma în distincție.

Prestigiul unei serioase pregătiri științifice, îndeosebi matematice la liceul „Gh. Lazăr”, exigența ireductibilă și de temut a profesorilor, selecția minuțioasă, în general obiectivă și disciplinată față de elevii acestor școli un aer aristocratic distanțat, oarecum și vestimentar, ales. Într-o atmosferă

mai populară și tumultuoasă, liceul „Știntul Sava”, cu profesori de un egal prestigiu cu al celor de la „Gh. Lazăr”, avea reputația unei capisite a umanismului, străbătută de curente ambițioase și contradictorii și nu ceda un pas față de pretențiile de superioritate ale celor de la „Gh. Lazăr”. Tradițiile literare și istorice aici, care duceau îndărăt, în timp, la chiliile minăstirii Șt. Sava, cu un Grigore Alexandrescu, Nicolae Bălcescu și Ion Ghica elevi, se perpetuau amplitudină, se din generație în generație, alcătuiind caracterul specific al școlii.

Dacă de la „Gh. Lazăr” ieșeau, serii după serii: matematicieni, ingineri, financieri, ofitieri de artilerie și de geniu, liceul „Șt. Sava” ciocnea, la temperatura vîrstei respective și a iluziilor celor mai călătoritoare, poezii, prozatorii, artiștii, filozofii, diplomați, profesorii și avocații. Numai din generația mea s-au făcut cunoscuți în anii maturității: dramaturgul Alexandru Kițulescu, poetul Gh. Topirceanu, Orest (Gheorghiu), Emanuel (Popescu) Bucuța (acesta, împreună

cu profesorul nostru de muzică I. Costescu, și inițiatorii ai dramei), prozatorii Eugen Iodice și Cornelia Mihalescu, filozoful Mircea Florian, artiștii dramatici Ion Iancovescu și Grigore Brezeanu (promotorul cinematografiei românești), profesorii Nicu Gheorghiu, geograf și reputat cartograf, și „eminențiu” pe atunci Gh. Lazăr, care în clasa a V-a, la teza de limba română, a transformat tema în năvelă istorică: „Moartea lui Mircea Costin”, citită de profesori în toate clasele cursului superior. Înaintea noastră fuseseră elevi sau trecuseră pe la „Șt. Sava” Gala Galaction și, dacă nu mă înșel, Tudor Arghezi și N. D. Cocea, datoriții și ei aceleiași tradiții.

La inițiativa unor colegi descinși din Moldova mi-aduc aminte că, în clasa a V-a, constituim un grup de 4 ani care ne credeam specialiști pentru că citeam pe Bebel, criticile lui Dobrogeanu Gherea, Hermann Fûrek, Korolenko și Zola, cumpăram de la anamite chioșcuri „România Muncitoare”, sîmam de dinatără oezia „Împărat și proleț” de Eminescu și ne înfîlțeam,

duminică, la unul din grup, într-o fabrică de de pe calea Grivitei unde discutam, pînă răgușeam, chestia țărănească. Mai firziu, amblam în buzunare cu cărțile cu coperile lumurii ale lui Panait Istru, liăările ca vai de lume pe o hîrtie zgurumuroasă, pe care le citeam, nu știu de ce, în Cișmigiu la umbra platanilor uriași care mărgineau atunci aleea împăpălată.

„Bineînțeles” că excepțiile nu afectau caracterul respectiv al tradițiilor și de la „Gh. Lazăr” scăpau, ca rară ave, un A. de Herz căruia: „înd încă elev în clasa VIII-a, i se reprezentă pe scena Teatrului Național, drama istorică „Alexandru Vodă” și i se publicau, sub pseudonimul Dinu Ramură poezii în „Sămănătorul” — și un Alfred A. Ionescu, compozitorul binecunoscut, ca să nu amintesc decît de cel din generația mea.

Școli cu tradiție erau și la Iași de unde au răsărit aproape toate conde-

PETRE DRĂGOIEȘCU
 profesor emerit

(Continuare în pag. 2-a)

(Continuare în pag. a 2-a)

LARG SCHIMB DE OPINII ÎN LEGĂTURĂ CU ACTIVITATEA PIONIEREASCĂ

Arad

Participanții la dezbaterile consfăturii cadrelor didactice din raionul Arad au discutat în amănunțime sarcinile muncii în rândurile pionierilor. făcând propuneri și sugestii pentru buna desfășurare a acestei munci.

Majoritatea celor care au luat cuvântul, subliniind că la baza întregii activități pionierești trebuie să stea în mod permanent preocuparea pentru eficiență, au arătat necesitatea folosirii unor acțiuni cu formă cât mai variată, cât mai atrăgătoare. În legătură cu aceasta vorbitorii au evidențiat însemnătatea pe care o au, pentru educarea patriotică a pionierilor, vizitele în produse, drumetiiile, excursiile. S-a precizat că, pentru asigurarea eficienței depline a acestor acțiuni, este necesar ca ele să fie organizate în mod diferențiat, ținându-se seama de particularitățile de vîrstă ale pionierilor.

În cuvîntul pe care l-au rostit la consfăturile cadrelor didactice din raionul Arad s-au referit și la procedeele metodice care urmează a fi folosite în activitatea comandantilor de detașamente, arătînd că trebuie create condiții pentru ca în organizația lor pionierii să-și poată manifesta cât mai larg inițiativa, spiritul organizatoric, să poată desfășura activitățile pentru care au preferințe deosebite, să-și poată dezvolta înclinațiile, aptitudinile, talentele.

S-a avut de asemenea o serie de propuneri privind elaborarea unor materiale necesare muncii cu pionierii — albume, filme de scurt metraj, diafizme, cărți pentru copii și tineret, material sportiv etc. Totodată, s-a propus ca periodic să se organizeze, pe plan local și central, schimburi de experiență între cadrele care lucrează nemijlocit cu pionierii, precum și cursuri de instruire a acestora.

Prin discuțiile interesante care s-au purtat în cadrul ei, prin propunerile și sugestiile pe care le-a primit, consfăturile cadrelor didactice din raionul Arad a constituit un real ajutor pentru cei care-și încep acum munca de comandanți de pionieri.

P. MOLDOVANU

Birlad

În dezbaterile consfăturii cadrelor didactice din orașul Birlad, un loc important l-au ocupat

schimbul de opinii, propunerile și sugestiile menite să asigure o bună desfășurare a muncii cu pionierii. Scoțînd în evidență condițiile deosebite de bune create acestor munci prin Hotărîrea Plenară C.C. al P.C.R. din aprilie 1966, participanții la discuții au relevat diferite aspecte ale activității pionierești, subliniind elementele menite să asigure ca acțiunile desfășurate în rândurile pionierilor să dobîndească o calitate nouă, superioară.

Asa, de pildă, mulți profesori au accentuat că metodele muncii cu pionierii trebuie să fie astfel orientate, încît să se realizeze acțiuni de maximă eficiență educativă, care să-și facă pe copii să îndrăgească viața de organizație. Ei au vorbit îndesebi despre însemnătatea unor activități speciale, adecvate condițiilor fiecărui detașament în parte.

Numeroși vorbitori au abordat probleme privitoare la educația patriotică a pionierilor. În legătură cu aceasta a fost relevată însemnătatea organizării acțiunilor care contribuie la cunoașterea de către copii a frumuseților patriei. Profesorii de geografie au propus astfel ca, pe lângă organizarea excursiilor și a drumetiiilor, să se organizeze cursuri de orientare turistică pentru pionieri, pentru ca aceștia la rîndul lor să poată organiza acțiuni de orientare turistică. Pe aceeași linie s-a hotărît să fie continuată și extinsă o acțiune care s-a dovedit deosebit de rodnică și eficientă — aceea ca pionierii să se îngrădească de monumentele istorice din oraș.

Pentru a stimula interesul pionierilor față de învățură, față de cunoașterea marilor realizări ale științei și tehnicii, precum și pentru dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor lor în aceste domenii, s-a propus să se dea o mai mare extindere activității cercurilor științifice. Unii profesori au sugerat să se organizeze cercuri științifice pe oras, în care să fie recrutați pionierii cu cele mai bune rezultate la învățură. Acest gen de cercuri științifice ar cădea să contribuie în același timp la stringerea legăturilor de prietenie între pionierii din diferite școli ale orașului și ar determina o reală emulație între ei.

Participanții la consfăturile și-au luat angajamentul de a face tot ce le stă în putință pentru a răspunde cu cinste însemnatelor sarcini care le-au fost trasate de către partid în domeniul muncii cu pionierii.

Prof. ALEXANDRU NIMIRSCHI

Tg. Mureș

În orașul Tirgu Mureș, ca participantii în țară, consfăturile cadrelor didactice a însemnat o binevenită ocazie pentru dezbaterile problemelor legate de noile și importante sarcini ce revin școlii în activitatea cu pionierii.

Cel peste 30 de învățători și profesori care au participat la discuțiile din ședința plenară a consfăturii s-au referit la mijloacele care trebuie folosite pentru stimularea interesului pionierilor față de cultură, știință, tehnică și artă. O preocupare deosebită s-a vădit în rîndurile participanților la consfăturile față de sarcinile privitoare la educația pionierilor în spiritul dragostei de patrie, de partid și de popor, în spiritul internaționalismului proletar.

Mulți dintre vorbitori au subliniat faptul că activitatea pionierească trebuie să constituie continuarea firească a muncii instructiv-educative desfășurate în școală, să sprijine și să consolideze această muncă. S-a relevat importanța pe care o au în această privință cercurile pionierilor, chemate să dezvolte curiozitatea științifică a copiilor.

În mod deosebit au accentuat participanții la consfăturile necesitatea ca în întreaga activitate cu pionierii să fie promovată larg inițiativa lor, ca toate acțiunile organizate cu ei să-și păstreze suflul și elanul tineresc. Mulți dintre vorbitori s-au referit la importanța cinstei și jocului în viața pionierilor, la necesitatea ca ei să învețe un număr mai mare de poezii patriotice, la conducerea activității creatoare, fiind interesați să lupte ca să se producă cât mai mult și cât mai bun. Elevii trebuie să dobîndească conștiința acestor realități ale revoluției socialiste și a acestor obligații, care reprezintă elemente ale conștiinței socialiste. Învățătorii și profesorii au obligarea să formeze deprinderea de a gândi, de a munci și a trăi în colectivele din care fac parte ca oameni ai societății noi, socialiste. Ei sînt chemați să îndeplinească această nobilă operă de educatori în muncă din clasă și din afara ei, în activitatea pe care o desfășoară în rîndurile pionierilor și ale ucenicilor ca, dirijîndu-i. Fiește că pentru a îndeplini cu eficiență această îndatorire, învățătorii și profesorii trebuie să poată folosi asigurați de colegii mai vîrstnici și mai calificați.

Organizația sindicală contribuie larg la formarea și consolidarea unor astfel de trăsături superioare. Iată de ce, pe lângă ajutorul organizat pe care îl dau membrilor lor pentru perfecționarea profesională, sindicatele lucrătorilor din învățămînt au sarcina de a organiza acțiuni care să determine permanent transformări în modul lor de a gândi, de a munci și a trăi. Sindicatele membrilor corpului didactic sînt, ca toate sindicatele, o școală a comunismului pentru membrii lor. În cadrul sindicatelor trebuie să se dezbate problemele relațiilor dintre membrii colectivului, ale comportării lor față de muncă, față de sarcinile sociale, să se lămurească teoretic și să se aplice practic idealul de cinste, de principialitate, de curaj, de patriotism și de internaționalism proletar și, în general, normele și regulile de conduită comunistă. Viața de sindicat

E. SIBIANU

Prima cunoștință cu cartea

TOAMNA

(Urmare din pag. 1)

viața întreagă, nume și chipuri de profesori pe care îi-și legi de suflet printr-un straniu consens, cîndte foșnetește la timpul soamei de cultură.

Se pregătesc profesorii. Alte vîrste le vor sta în față, în bănci, alte priviri aprinse de inteligență, anunțînd tot atîtea destine.

Se pregătesc părinții. Primul ghințan și prima uniformă școlară, primul copil elev, primele note, primele lecții vegheate îndeaproape, mîna mamei pe mîna bălătușii mic care scrie litera A. Și primele mîr-

turisti de dragoste sosite-n prag de toamnă. Copiii au crescut.

Stările acestea, de o cuprindere mult mai mare decît gesturile pe care le car, decît cuvintele prin care se rostesc, sînt o străbătătoare a sufletului în care pătrundem la vîrsta primelor întrebări, pe care o ducem mai departe, amplifiindu-i intensitatea și semnificațiile, celebrînd-o marea la altă înțelegere și prețuire. Școala, această splendidă mîdădere a spiritului în timp, această biografie comună adolescentei, acest loc al sufletului colorat prin vreme de amintiri își deschide porțile. S-o salutăm ca pe-o perpetuă tinerete.

ȘCOLI CU TRADIȚIE

(Urmare din pag. 1)

lele de la „Viața românească”), la Birlad (capoște de matematicieni, unde s-au format Traian Leescu, dar și A. Vlahuță, G. Ibrăileanu și Vasile Pirvan), la Craiova, la Turnu Severin (unde erau vestii directorii Costescu și Bărcăcilă), la Brăila, la Brașov, la Blai.

Deci, după această sumară evocare, care nu trebuie înțeleasă ca privire nostalgică a unui laudator temporis acti, ci ca punct de plecare pentru o discuție filosofică, ne întorcem la vremurile noastre de neașteptat elan și nestăvilită proare, trebuie să recunoaștem că școlii cu tradiție avem și astăzi, nu numai acelea cu un trecut de peste o sută de ani, dar și altele noi care și-au asigurat un stil de muncă și-și consolidează neîntrerup.

Se pare curios să invocăm tradiția într-o societate care trece, în chip revoluționar, de la un stadiu inferior de structură și de valorificare a forțelor sociale, la unul superior. Numai că tradiția, în accepția actuală, nu înseamnă slăbăvire, închistare într-un sistem ne variat, ci un trunchi organic pe care se așază tot ce e nou și eficient. Dinamica învățămîntului în domeniul cunoașterii — în sensul unei active modernizări — mobilizează în sfera practicii sociale, fără să afecteze serios fondul, face școala prezentă în contemporaneitate, o pune de acord cu cerințele mereu lărgite ale dezvoltării societății. Permanența culturii românești însă colorază propriu tot ce e nou și îi dă caracter organic, situîndu-l geografic și istoric, fără să-l izoleze, fără îndoielă, de progresul unei umanități renăscute prin socialism.

Tradiția nu vizează planurile de învățămînt sau programele, întrucît acestea caracterizează epoca istorică pe care o servesc, nivelul și volumul de cunoștințe care corespund sarcinilor de structurare și propășire ale orînduirii respective.

După părerea noastră, tradiția, buna tradiție, operează în stilul general de muncă al școlilor, în special, în capacitatea de orientare și în fermitatea conducerii școlilor, în talentele reale ale cadrelor didactice, în inițiativa și originalitatea manifestărilor îndeplinite, conștiințe și consecvențe ale elevilor.

Unitatea de structură și de conținut, pe ramură: școli de cultură generală, școli de specialitate, nu înălțură aspectul ditali al tradiției unei școli, stilul lor particular ca o marcă de fabrică. Totul depinde de echilibrul forțelor active în școală: directorii, cadre didactice, elevi. Fără să o considerăm ca o rețetă, ci numai ca un cadru sugestiv, nasteroa și acțiunea determinantă ale tradiției presupun prezenta în școală a unor personalități pregnante: un director perspicace înarmat cu toate virtuțile cuprinderii și dirijării fenomenelor, profesori cu precăzire superioară și patos în expunere, specialiști cu

rinvo pentru specialitatea lor, lupînd să facă adepți ai specialității, dascăli care să dea lecțiilor caracterul vibrant al unor revelații și să mobilizeze cu generozitate talentului lor toate forțele vie ale claselor, în sfîrșit, elevi intrinși în febra afirmării de sine, alțigali pentru concepțiile dominante și practica socială adaptată ale epocii lor.

În acest caz, o școală se poate încumela să-și trimită spre perfecționare echipele sale de matematicieni, de fizicieni, de chimiști, de literați, artiști etc. Mi-aduc aminte de profesorul Șanțu de la „Matei Basarab”, pe vremuri, care își înzeștrase unul din cele mai bogate laboratoare și de pe urma căruia s-au afirmat în specialitate, multe talente cu reputație. Obsesia școlii care subjugă preocupările majorității elevilor astăzi nu e, neașezită, o vină a profesorilor de educație fizică, deși activitatea lor metodică și perseverentă și puterea lor de influență ar putea fi imitate.

Condițiile sine qua non ale creării și menținerii unei bune tradiții în școli sînt stabilitatea cadrelor și, mai ales, continuitatea funcționării lor la colectivele de elevi de care le-au format cu ostidie. De aceea, repartizarea profesorilor pe clase în începutul anului școlar nu cere doar abilitatea ieftină administrativă, de a acoperi, simplu și intimplător, orele cu profesori, ci concepția pedagogică care trasează lucid liniile funcționale ale unui proces organic, intens, ascendent. Repartizarea profesorilor pe clase și, în subsidium, înlocuirea orarului nu sînt niște cartonașe de la pe care le completezi după cum întimplarea îți scoate din saculul numărului de care ai nevoie, ci fobla de șah în care fiecare mișcare e calculată, pentru atingerea unui tel îndelung chibzuit.

Tradiții bune, oficiale sau semi-oficiale, pot crea și elevii foarte bine dotați, care exercită, prin performanța lor la învățură, sru talentele lor excepționale, o puternică atracție și determină curente de preocupări în rîndul colegilor lor. Aceasta nu poate să scape atenției cadrelor didactice și, cînd e cazul, trebuie stimulată și amplificată.

E de neașteptat. În vremurile noastre, o școală neutră, de care nu se vorbește nici de bine, nici de rău, cu profesori neutri de neașezită, cu elevi foarte buni, nici de rău, nu înălțură aspectul ditali al tradiției unei școli, stilul lor particular ca o marcă de fabrică. Totul depinde de echilibrul forțelor active în școală: directorii, cadre didactice, elevi. Fără să o considerăm ca o rețetă, ci numai ca un cadru sugestiv, nasteroa și acțiunea determinantă ale tradiției presupun prezenta în școală a unor personalități pregnante: un director perspicace înarmat cu toate virtuțile cuprinderii și dirijării fenomenelor, profesori cu precăzire superioară și patos în expunere, specialiști cu

Școala noastră socialistă, ținînd prin forța ei înnoitoare și prin avîntul ei semel poate atasta realizări impresionante, care se reflectă în numărul imens de cadre specializate ce ilustrează, la un nivel comparabil cu țările înaintate, viața noastră economică, științifică și social-culturală.

ACTIVITATEA SINDICATELOR DIN ȘCOLI ÎN ETAPA ACTUALĂ

(Urmare din pag. 1)

sebită atenție pregătirii și perfecționării cadrelor didactice. Paralel cu dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului, există o permanență și mare grijă pentru organizarea formelor de ridicare a calificării profesionale a lucrătorilor din școli.

Sindicatele membrilor corpului didactic în calitate de colaboratori permanenți și cel mai apropiat al organelor puterii de stat, au obligația de a ajuta în mod organizat, continuu și sistematic folosind mijloace adecvate, la creșterea calității muncii cadrelor didactice. Participarea lor la ridicarea calificării învățătorilor și profesorilor la obținerea rezultatelor cerute de partid și de stat constituie o primă sarcină a sindicatelor din școli. Acestea sînt chemate să aducă o contribuție de seamă la îndeplinirea planurilor de activitate ale organelor de stat ale învățămîntului și ale unităților școlare. Acolo, la grupa sindicală din școală să existe o evidență a bunelor rezultate ale membrilor sindicatului respectiv în munca profesională, ca și a insucceselor și rezultatelor slabe, pe baza unor observații temeinice, multilaterale și corecte. Pentru munca de calitate superioară sindicatele trebuie să exprime aprecieri corepunzătoare și îndemnuri la rezultate și mai bune. Sîmbăcîntuile trebuie criticate în spirit constructiv, cu principialitate, organizîndu-se în același timp un ajutor substanțial, mobilizînd astfel încît membrii de sindicat să înțeleagă că această acțiune are în vedere nu persoane, ci interesele societății, cerințele imperioase ale școlii populare. În acest fel, în cadrul sindicatului se formează o opinie de masă care reprezintă o mare forță de influență.

Raportele de activitate prezentate la adunările grupei sindicale trebuie să oăzîndească și munca profesională a membrilor ei, și rezultatele obținute de aceștia la clasă. Grupa sindicală are datoria să organizeze acțiuni pentru ridicarea culturii profesionale și generale a membrilor săi prin folosirea bibliotecii, a materialelor documentare, prin organizarea unor dezbateri speciale în legătură cu noile cuceriri ale științei în general, ca și ale științei de specialitate, cu noile cuceriri în pedagogie, psihologie și sociologie.

Organele sindicale din școli sînt chemate de asemenea să organizeze schimburi de experiență didactică și pedagogică, studierea formelor și metodelor de predare, a procedurilor de muncă educativă folosite de cele mai bune cadre didactice să stimuleze elaborarea unor lucrări referitoare la experiența lor după ce ideile au fost limpezite în discuții organizate.

O grijă deosebită trebuie să acorde sindicatele sprijinirii cadrelor didactice tineri, organizînd intrajutorarea tovarășească, pentru ca acestea să poată folosi experiența didactică și pedagogică a colegilor mai vîrstnici și mai calificați. Este necesar ca birourile grupelor sindicale să organizeze periodic reviste ale presei pedagogice cuprinzînd scurte expuneri despre articolele sau lucrările nou apărute în publicatiile de specialitate din țară sau din străinătate.

Organele sindicale trebuie să lămurească membrilor lor faptul că prețuirea pe care partidul și statul nostru o acordă muncii desfășurate de ei face să crească răspunderea lor pentru calitatea învățămîntului. Ei sînt chemați ca, o dată cu transmiterea cunoștințelor, să le formeze elevilor conștiința socializată. Însinerii tehnicienii muncitorii calificați de azi nu se asemănă de loc cu cei din vechea Romînie și cu cei din țările capitaliste. Deosebirea nu constă numai în ceea ce privește cunoștințele profesionale și generale, ci și în alte aspecte. Ei nu mai muncesc la îndemnul, sub conducerea și în folosul pro-

rietarului mijloacelor de producție. Aceștia sînt în țara noastră în proprietatea întregului popor, deci și a fiecărui membru al societății, iar producția se face în folosul celui ce o realizează. Muncitorii participă la organizarea și conducerea producției, la conducerea activității creatoare, fiind interesați să lupte ca să se producă cât mai mult și cât mai bun. Elevii trebuie să dobîndească conștiința acestor realități ale revoluției socialiste și a acestor obligații, care reprezintă elemente ale conștiinței socialiste. Învățătorii și profesorii au obligația să formeze deprinderea de a gândi, de a munci și a trăi în colectivele din care fac parte ca oameni ai societății noi, socialiste. Ei sînt chemați să îndeplinească această nobilă operă de educatori în muncă din clasă și din afara ei, în activitatea pe care o desfășoară în rîndurile pionierilor și ale ucenicilor ca, dirijîndu-i. Fiește că pentru a îndeplini cu eficiență această îndatorire, învățătorii și profesorii trebuie să poată folosi asigurați de colegii mai vîrstnici și mai calificați.

Organizația sindicală contribuie larg la formarea și consolidarea unor astfel de trăsături superioare. Iată de ce, pe lângă ajutorul organizat pe care îl dau membrilor lor pentru perfecționarea profesională, sindicatele lucrătorilor din învățămînt au sarcina de a organiza acțiuni care să determine permanent transformări în modul lor de a gândi, de a munci și a trăi. Sindicatele membrilor corpului didactic sînt, ca toate sindicatele, o școală a comunismului pentru membrii lor. În cadrul sindicatelor trebuie să se dezbate problemele relațiilor dintre membrii colectivului, ale comportării lor față de muncă, față de sarcinile sociale, să se lămurească teoretic și să se aplice practic idealul de cinste, de principialitate, de curaj, de patriotism și de internaționalism proletar și, în general, normele și regulile de conduită comunistă. Viața de sindicat

trebuie să-și învețe pe membrii corpului didactic să ducă cu fermitate lupta cu ei înșiși, cu deprinderile lor negative. Aici învățătorii și profesorii tineri se pot deprinde să gîndească independent, să facă schimb de opinii cu tovarășii din colectiv prin discuții vii, sincere, interesante. Pentru verificarea și limpezirea ideilor și convingerilor aceasta este o metodă de cea mai mare eficacitate. Sindicatele trebuie să-și determine pe membrii lor să fie căutători neobosiți ai elementelor noi, superioare, în viața intelectuală și practică socială și personală. Ele au datoria să acționeze vigurosu pentru a determina membrii corpului didactic o atitudine de profundă răspundere și față de această latură a muncii lor în școală, de o excepțională valoare pentru mersul înainte al societății noastre.

Organele sindicale din școli trebuie să considere totodată drept o importantă sarcină a lor sprijinirea organelor de stat în găsirea celor mai indicate acțiuni pentru educarea tineretului școlar. În această activitate sindicatele lucrătorilor din învățămînt pot colabora cu sindicatele din care fac parte părinții copiilor, organizînd împreună cu ele acțiuni menite să ducă la îmbunătățirea muncii de educare a tineretului din școli, care interesează în cea mai mare măsură întreaga societate.

În întreaga activitate a sindicatelor, care contribuie larg la educarea comunistă a membrilor lor, o valoare deosebită are repartizarea de sarcini pentru fiecare și răspunderea pentru îndeplinirea lor. Numai în munca concretă se însușesc deprinderi de bună organizare, se dezvoltă inițiativa, fermitatea și, mai ales, principialitatea. Astfel, stăpîni pe cunoștințele mereu îmbogățite, caracterizați prin principii, deprinderi și trăsături de caracter superioare, învățătorii și profesorii nu se vor teme de greutăți, de pierdicile care înfrîstează și demobilizează ușor pe cei cu un orizont de

cunoștințe mărginite și lipsiți de convingeri și principii înalte. Cu astfel de învățători și profesori vom avea în școli un înalt nivel ideologic și o calitate superioară a întregului proces instructiv-educativ.

Dar nu numai în școlile au membrii corpului didactic un rol instructiv și educativ; ei continuă să îndeplinească acest rol și în afara de școală, aducînd o contribuție de mare însemnătate la desfășurarea muncii politico-culturale în rîndurile maselor de oameni ai muncii, răspunzînd unei cerințe imperioase a mersului înainte al societății noastre socialiste. Acest mers înainte nu se poate realiza numai în sfera producției. Eie cere schimbări profunde și în sfera relațiilor dintre oameni, în viața lor culturală și morală. Membrii corpului didactic au datoria de a-și da aportul la îndeplinirea acestei marii sarcini trase de partid, lupînd pentru formarea în proporție de masă a omului societății socialiste, patriot plin de pasiune pentru tot ceea ce e nou și frumos, principial și ferm, cu un caracter pe care nu-l poate cîntî nici o tentație de corupție, înrîgă, neclinte. Prin calitățile lor pedagogice învățătorii și profesorii pot să-și îndeplinească cu cinste și această sarcină, iar sindicatele au obligația să dea un cadru organizat activității lor în acest domeniu.

Totdeauna au existat învățătorii și profesorii plini de focul pasiunii de a se dăruți muncii pentru ridicarea culturală și morală a maselor populare. Ei făceau această muncă în trecut din pornire proprie. Nimeni nu-i obliga, ba dimpotrivă, erau pedepsiți pentru asemenea acțiuni. Acum, munca cultural-educativă de masă este ridicată de partid la rang de necesitate a societății noastre noi. Sindicatele trebuie să dea și acestei activități conținutul corepunzător rangului de cerință socială. Pe lângă formațiunile artistice, în care membrii corpului didactic constituie elemen-

te permanente și de bază, sindicatele din învățămînt trebuie să organizeze și alte acțiuni care să ridice pe o nouă treaptă activitatea cultural-educativă de masă a membrilor lor, atât în formă cit și în conținut. Membrii corpului didactic au contribuția de bază la activitatea caselor de cultură, a cluburilor sau cîmnelor culturale, care aparțin din punct de vedere administrativ organelor de stat sau altor organizații. Munca lor în aceste instituții este însă rîspîșită, neînregistrată și adesea insuficient luată în considerare. Sindicatele din învățămînt au datoria să încadreze această muncă în planurile lor de activitate, să stabilească, în colaborare cu alte organe și organizații, acțiunile cultural-educative și să participe la realizarea acestora și să considere aceste acțiuni drept o sarcină sindicală a membrilor lor. Sindicatele trebuie să ajute învățătorii și profesorii care își desfășoară activitatea cultural-educativă ca ei să folosească în această activitate forme variate — nu numai conferințe, dar și discuții asupra problemelor care îi interesează pe oamenii muncii, sprijinindu-i să găsească cele mai bune căi pentru dezvoltarea bunelor calități omenești și implicarea apărîții și dezvoltării trăsăturilor negative antisociale.

În întreaga lor activitate, sindicatele, eluigiatoare credincioase ale țelurilor înalte ale partidului, sînt îndrumate de organele și organizațiile de partid. Munca lor, atât în conținut cit și în formă, este pătrunsă de un profund spirit patriotic. Ele sînt totodată, așa cum am mai arătat, colaboratorii permanenți și cel mai apropiat al puterii de stat. Colaborarea sindicatelor din învățămînt cu organele învățămîntului se clădește pe cea mai strictă principialitate. Organele de învățămînt solicită contribuția sindicatelor în elaborarea și îndeplinirea planurilor de perspectivă și anuale. Ele lucrează împreună pentru realizarea tuturor măsurilor ca-

re se iau în legătură cu organizarea muncii în școli și în special a acelor măsuri care privesc viața și munca membrilor corpului didactic. Organele de stat au dreptul de a decide și răspund pentru hotărârile lor. În același timp colaborarea cu sindicatele este prevăzută în normele organizatorice și în metodele de lucru ale instituțiilor statului socialist și ale organizațiilor sindicale. Această colaborare este și o cerință a însăși muncii organelor de stat pentru buna rezolvare a problemelor privind viața și munca lucrătorilor din ramura respectivă, mobilizarea lor la o activitate mereu mai rodnică.

Sindicatul lucrătorilor din învățămînt are îndatorirea să asigure rezolvarea justă și urgentă a problemelor concrete ridicate de membrii lui. El reprezintă organizația oamenilor muncii din învățămînt, este familia care îi ueste pe toți în mod solidar. Membrii sindicatului trebuie să simtă că nu sînt singuri, părăsiți, așa cum erau învățătorii și profesorii în societatea capitalistă, societate a individualismului, a concurenței salbucite, a învidiei și răutății. Aduăriie sindicatelor trebuie să fie astfel pregătite încît să reprezinte momente deosebit de importante în viața colectivului. În aceste adunări, pe lângă problemele teoretice, culturale, profesionale, să fie prezente și problemele pe care le ridică viața oamenilor din aceste colective. Critica tovarășească, făcută cu multă grijă, departe de a tulbura relațiile din sindicat și atmosfera vieții sindicale, să ducă la formarea unei opinii ferme, la coeziune și unitate. Critica și autocritica trebuie să devină o necesitate și o obligație.

Acum, cînd începem un nou an școlar, există toate condițiile pentru ca viața organizațiilor sindicale să fie împinsă mereu înainte, spre forme superioare, sindicatul devenind cu adevărat școala în care membrii lui învață a trăi în chip comunist.

INCEPUT

PRIMA CLASĂ, PRIMELE PROBLEME

Zeci și zeci de mii de copii așteaptă nerăbdători ceasul când vor păși dincolo de porțile școlii, când vor intra într-o lume nouă, plină de taine, în care vor călători an după an pentru a învăța să fie oameni. Ei așteptăm, gata să-i conducem în această fermecată călătorie, și orice vârstă am avea, oricâtă experiență pedagogică am fi acumulat, începem să ne gândim la ceea ce trebuie să facem ca să-i ajutăm să se adapteze la această nouă viață — cunoștință și totuși mereu proaspătă.

Cu ce nivel de cunoștințe vin copiii care intră în acest an în clasa I? Ce deprinderi și-au format până acum? Cum vom putea utiliza aceste cunoștințe și deprinderi? Cite întrebări, de fapt, cite probleme pentru un învățător!

Asemeni tuturor colegilor mei, în aceste zile care preced începutul de an școlar mă gândesc îndelung la munca mea cu seris nouă de copii care mi-a fost încredințată. Știu că este dificil. Socotesc însă că, dacă este considerat în ceea ce are specific și dacă ne propunem a-l rezolva problema tocmai din unghiul de vedere al acestei specificități, putem crea o bază bună pentru a ne rezolva sarcinile. Nu este locul să vorbesc aici despre toate problemele care mă preocupă în acest început de an, dar câteva din ele aș vrea să le amintesc totuși.

Elevii de astăzi se deosebesc mult de cei cu care lucram în primii mei ani de învățământ. Schimbările survenite în viața socială au influențat simțitor profilul lor psihologic, au contribuit la lărgirea orizontului lor intelectual, în dezvoltarea mai rapidă a capacității lor de gândire. Știu, apoi, că elevii care trece azi pragul școlii pentru a învăța să descrie primele silve este omul viitorului; el va trăi într-o lume cu un înalt grad de civilizație, va fi minutorul sau creatorul unei țări și care va depăși tot ceea ce știm în prezent. Lucrez, deci, cu alte date decât din urmă și va trebui să-l pregătesc pe copil pentru alte date decât cele de azi.

Faptul că în condițiile vieții sociale contemporane simțim de observare și receptivitatea copiilor în tot ce este nou este foarte dezvoltată, datorită mijloacelor multiple și bogate de informare pe care le au la îndemână, ne ajută foarte mult, în mod direct, în munca noastră de dezvoltare a capacității lor de gândire și, mai cu seamă, în complexul proces de trecere de la gândirea concretă la cea abstractă. Imaginile și reprezentările elevului de azi sunt mai precizate, mai perfecționate și asta ajută categoric procesul de abstractizare. Dar noi putem să îndrumăm și să stimulăm această trecere și prin exerciții de analiză și sinteză. Experiența ultimilor ani mi-a arătat că elevii reușesc mai ușor în procesul de analiză, în desprinderea propozițiilor din vorbire, în despărțirea acestora în cuvinte, a cuvintelor în silabe și a silabelor în sunete. Este mai greu însă, pentru ei, procesul de sinteză. Dacă nu se insistă asupra legăturii sunetelor în silabe și a silabelor în cuvinte se poate rata citirea corectă, legată: copiii vor ținde să citească pe litere. De aceea mi-am propus să fac cu ei exerciții de analiză a sunetelor, numai în măsura strict necesară pentru diferențierea auditivă a acestora, pentru fixarea modului de pronunțare și pentru legarea de semn grafic corepunzător. Mă voi sprijini — în ceea ce privește aspectul fonetic, de pronunțare — pe silabă, făcând multiple exerciții orale de alcătuire a cuvintelor cu ajutorul silabelor.

Creșterea în înălțime, de asemenea, citeva probleme noi. În acest sens au mai fost exprimate unele păreri în presa pedagogică. Personal optez pentru o scriere simplificată. Învățăm în prezent pe copii o scriere cam complicată, încorsetată într-o liniatură și mai complicată. Viața ne-a arătat însă că în absolut toate cazurile fiecare își simplifică scrierea, în dorința de a scrie rapid. Socotesc util, deci, de a înlocui pe o scriere mai rapidă, fără a uita însă că scrierea trebuie să fie în primul rând corectă. Important este ca în viitor în scrierea elevilor să nu se confunde literele, ca acestea să-și păstreze totdeauna caracteristicile esențiale: „u” să nu arate ca „n”, „v” ca „o” și așa mai departe. Iată de ce socotesc că este mai bine să-l învățăm noi, de la început, pe elevi o scriere mai simplă și mai rapidă, dar corectă, decât acest lucru să-l facă ei singuri, cu riscul de a scrie necorespunzător. Este o părere izvoară din frământările mele legate de îndrumarea primilor pași ai copiilor în școală.

Dezvoltarea gândirii elevilor mei este sarcina cea mai importantă pe care doresc să-o rezolv. La ei predomină, atunci când vin în clasa I, gândirea concretă. Ridicarea spre abstractizare este un fenomen complex, care impune o muncă susținută. Voi stimula formarea gândirii abstracte a elevilor prin exerciții de observare a fenomenelor, a interdependenței dintre ele, îi voi pune în situația să facă comparații, clasificări, grupări după notele comune — bineînțeles corepunzător forțelor lor, dar sporind treptat gradul de complexitate al activităților.

Îmi aștept cu dragoste pe elevii într-o școală frumoasă și curată, cu cărțile noi pe bănci, și le urez: „Bine ați venit, copii dragi!”

CONSTANȚA POPA
învățătoare

FINALITATE ȘI EFICIENȚĂ EDUCATIVĂ

Începem un an școlar în care o însemnată latură a activității instructiv-educative — munca cu pionierii — se va desfășura pe baze cu totul noi, create prin Hotărârea Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie a.c., care a stabilit principiile călăuzitoare pentru activitatea pionierescă. Aceste principii, care și-au găsit concretizarea în proiectele actelor statutare ale mișcării pionierilor, creează un nou cadru organizatoric și posibilități de folosire a unor forme de muncă menite să răspundă în mai mare măsură cerințelor educării tinerii generaliste în spiritul contemporanității socialiste. Faptul că organizația pionierilor va fi condusă nemijlocit de partid este o garanție că munca ei se va ridica la nivelul la care au ajuns astăzi toate domeniile activității social-politice.

Fac parte din Consiliul organizației pionierilor din raionul 23 August. În aceste zile în care școlile se pregătesc să-și deschidă porțile, principala preocupare a consiliului nostru o constituie conturarea obiectivelor planului de activitate al organizației în așa fel încât ele să corespundă îndeaproape indicațiilor înțelepte trase de partid, să aibă o finalitate, să poată fi valorificate la maximum din punct de vedere educativ.

Un obiectiv central al planului îl reprezintă legarea cât mai strânsă a activității pionierescă de specificul raionului nostru, una dintre cele mai puternice baze industriale ale Capitalei. După cum se știe, raionul 23 August se mândrește cu numeroase uzine și fabrici mari, renumite în întreaga țară, înzestrate cu tehnica cea mai modernă. Vom îndruma unitățile de pionieri să organizeze vizite, întâlniri, seșori etc. datorită cărora copiii să cunoască activitatea colectivelor din cetățile industriale ale raionului și să se ataseze puternic de ele. Le vom ajuta de asemenea să facă cunoscute pionierilor. În forme instructive și plăcute, întreaga viață care pulsează în raionul nostru, dominat de înălțimea zecilor de noi construcții ce s-au înălțat în ultimii ani de o parte și de alta a bulevardelor largi, durate și ele în ultima perioadă. Aceste acțiuni vor fi continuate, în mod firesc, cu o serie de întâlniri ale pionierilor cu cadre valoroase din diferite sectoare ale activității economice, cu oameni de știință și artă, cu activiști de partid și de stat care îi vor ajuta să înțeleagă mai bine însemnătatea uriașei munci depuse de poporul nostru pentru desăvârșirea construcției socialiste, le vor dezvolta administrația și respectul pentru eroismul acestei munci, înălțata ca și ei să se dăruiască cu trup și suflet.

Un scop educativ patriotic al pionierilor — scop de frunte al întregii noastre activități — se va organiza parcurgerea unor trasee ne urmând evenimentelor și personalităților din trecutul patriei, astfel încât copiii să cunoască cât mai larg și să cinstească trecutul glorios și tradițiile de luptă ale poporului nostru pentru libertate și independență națională, lupta eroică a partidului comunistilor pentru bunăstarea și fericirea poporului.

Tinem seama îndeaproape, în munca noastră, de faptul că valorificarea educativă a acțiunilor organizate cu pionierii nu trebuie să se încheie o dată cu desfășurarea lor, ci că, de cele mai multe ori, ele pot să constituie începutul unei activități îndrăgite de pionieri, al unei pasiuni chiar. Așa da un exemplu. De multe ori pionierii au fost antrenati în acțiuni cu mare eficiență educativă cum ar fi de pildă culegerea materialului folcloric. Din păcate, foarte adesea materialul adunat rămâne într-un sertar al cancelariei. Dorința noastră este să evidențiem cât mai puternic în ochii pionierilor importanța participării la acțiuni de acest fel, prezentând materialul cules în cadrul diferitelor serbări școlare, al unor expoziții organizate de către pionieri, organizând studierea lui în cercul, cerind chiar sprijinul unor specialiști în vederea publicării lui.

Comandanții de detașamente — care începând din acest an sînt, după cum se știe, învățătorii sau diriginții claselor unde învață pionierii — sînt oameni cu experiență pedagogică, care cunosc psihologia copiilor, capabili să găsească și să folosească procedee adecvate acestei psihologii. Datorită acestui fapt se creează cele mai bune condiții pentru înfăptuirea unei legături cât mai strînse între școală și organizația pionierilor, pentru asigurarea unei delinse unități de cerințe și de influențe în munca lor comună. Consiliul nostru își propune să studieze cu atenție activitatea unităților pionierescă din școli, să popularizeze cele mai bune dintre metodele folosite de acestea, cele mai valoroase dintre acțiunile pe care le inițiază, astfel încât să determine ridicarea pe o treaptă mereu mai înaltă a muncii educative în rândurile tinerelor vîrstare ale patriei noastre.

Prof. AUREL STANCU
președintele Consiliului organizației pionierilor din raionul 23 August-București

O AMPLĂ PREGĂTIRE DE SPECIALITATE

În această toamnă își deschid porțile, pentru prima dată, liceele de specialitate. În aceste școli de un tip nou, create de partid pentru a răspunde exigențelor tot mai înalte ale economiei noastre naționale, pășesc acum mii și mii de absolvenți ai învățămîntului general. Aici ei își vor însuși, pe lângă o cultură generală temeinică, o amplă pregătire teoretică și practică de specialitate în diferite domenii industriale, agricole sau economice.

Încă de la început, liceelor de specialitate li se creează condiții dintre cele mai bune de funcționare. Iată, de pildă, laboratorul amenajat pentru Liceul industrial de chimie din București.

Spațios, modern, construit în întregime din metal și sticlă, luminat cu neon, laboratorul în care își vor desfășura lucrările practice viitorii chimiști impresionează nu numai prin proporțiile sale imense, ci și prin utilajul său. Aparatul de lucru, aspectul general al laboratorului sugerează vizitatorului care-l trece pragul impresia că se află într-o modernă hală de uzină în care urmează să se efectueze un flux tehnologic complet pentru fabricarea unor produse chimice de sinteză.

Țrecînd pe sub plafonul cel de al doilea palier, patru rînduri de conducte încercuiesc sala ca niște brile uriașe, furnizînd „viață” laboratorului. Una îl aprovizionează cu căldură și cu apă caldă, alta îl aduce apa rece necesară, cea de a treia transportă aerul comprimat, cea de a patra servește pentru producerea vidului. Numeroase prize asigură curentul necesar acționării mașinilor și alimentării aparatelor.

De cum pătrunzi în laborator îți atrag atenția două instalații complexe, cuprinzînd vase enalitate antiacide, aparate de filtrare de diverse tipuri, montajuri. Folosind acest grup de instalații elevii noului liceu își vor apropia operațiile de sulfonare, de clorurare, de nitrare și esterificare, operații atât de importante în practică pentru fabricarea unor uleiuri speciale, a coloranților sintetici și a intermediarilor chimici utilizați în diferite procese de sinteză. Laboratorul dispune și de un grup de instalații speciale care vor permite elevilor un studiu amănunțit al distilării, fracționării, manevrării și transportului unor substanțe lichide, precum și de instalații necesare studiului solidelor, care cuprind aparate pentru transportul pneumatic, pentru mîruntirea, sortarea și uscarea materialelor solide.

Pentru familiarizarea elevilor cu modul de desfășurare a proceselor chimice care reclamă temperaturi joase — uneori chiar sub zero grade Celsius — laboratorul a fost prevăzut cu un grup frigorific. Se găsește de asemenea aici diferite tipuri de pompe pentru vid, pompe centrifuge, schimbători de căldură multitalubulari etc.

Toate instalațiile sînt prevăzute cu aparate de măsură și control, pentru ca tinerii chimiști să poată urmări întocmai și condițiile fizice în care se desfășoară procesele tehnologice. Cu ajutorul unor contoare de apă și gaze, rotametre, flaumetre etc. ei vor putea măsura debitul folosind termometre cu mercur și metalice, logometre, termocuple, vor putea controla și înregistra temperaturile.

În incinta școlii se mai află și un mic laborator chimic. Aici elevii vor efectua cîntări și de materii prime, intermediare și finale, titrări, ca și o serie de analize simple de felul aceluia utilizate pentru determinarea densităților și concentrațiilor.

Alături de micul laborator chimic a fost instalat și un atelier mecanic, unde elevii se vor familiariza cu aparate mecanice de demontare, montare, îmbinări de conducte, de armături și de organe de mașini, verificări și montări de cuplaje și transmisii, montări și demontări de utilaje etc. Tot în atelierul mecanic elevii vor deprinde o serie de operații tehnologice legate de întreținerea și ungerea organelor de mașini, de folosirea diferitelor unguenți, în funcție de temperatură. Ei vor avea posibilitatea de a studia „pe viu” demontarea, montarea și întreținerea pompelor, reductoarelor de viteză, a compresoarelor, a schimbătoarelor de căldură, a filtrelor nuce, a filtrelor de presiuni și a altor instalații.

Întregul laborator este astfel organizat încît elevii, experimentînd, să înțeleagă necesitatea amplasării utilajelor pe grupe de meserii și instalații, să-și dea seama de importanța efectuării unor operații unitare, să ia contact nemijlocit cu complexitatea unor utilaje chimice, să urmărească fluxul tehnologic complet. Ei vor putea dobîndi pe această cale nu numai deprinderi practice, ci și o viziune justă asupra proceselor tehnologice din domeniul chimiei, vor învăța să stăpînească aceste procese, să le conducă după un program tehnologic fixat.

Instruite în asemenea condiții, viitoarele cadre medii din industria noastră chimică se vor familiariza din vreme cu latura aplicativă a cunoștințelor de cultură tehnică, astfel încît, după absolvirea liceului, să poată face față cu cinste cerințelor multiple ale industriei noastre chimice în plin avînt.

Prof. ELENA TULPANT

INTIMPINAȚI CU CĂLDURĂ ȘI DRAGOSTE

Un nou contingent pedagogic, însumînd peste 9 000 de tineri învățători și profesori își va începe la 15 septembrie profesunea didactică. Fiecare din ei aduce cu sine marea emoție a întâlnirii cu profesia pentru care s-a pregătit, cu elevii pe care urmează să-l crească și copleșii în mijlocul cărora va lucra. Îi întîmpinăm cu dragoste, cu căldură, cu hotărîrea de a le crea cele mai bune condiții de viață și de muncă, fiind conștienți de faptul că problema calității muncii unui învățător sau profesor nu este numai o problemă personală, ci este, mai ales și în primul rînd, o problemă a școlii, a învățămîntului.

Se știe că volumul de cunoștințe de specialitate cu care vin absolvenții liceelor pedagogice și ai facultăților este în măsură să le asigure posibilitatea de a munci bine, cu rezultate corepunzătoare de la început. Totuși, în fața tinerelor cadre didactice rămîne întregă sarcină de a-și însuși arta predării cunoștințelor, a educării. Aceasta artă, care are un mare număr de necunoscute, se câștigă treptat, prin practică, într-o necontenită luptă cu greutățile începutului, prin efort personal susținut și permanent. Acest efort poate fi mult înlesnit dacă tînărul profesor primește din primele zile de școală asistența profesorilor cu experiență, a organelor de învățămînt.

Unii profesori, ca și unii directori sau lucrători ai secțiilor de învățămînt au uitat greutățile întîmpinate de ei în perioada începutului și au față de tineri o atitudine rece, distanțată, uneori chiar disprețuitoare. În raporturile lor cu aceștia se vedește nu atât dorința de a le arăta drumul, soluția prin care pot rezolva o problemă sau alta, cît tendința de a-și pune în lumină competența de a subinia deosebită din mîiestria proprie și inexperiența celorlalți. O tînără profesoară din promoția anilor trecuți mărturisează că a rămas atît de descurajată de observațiile făcute în acest mod la primele asistențe, încît mult timp se întreba dacă nu e mai bine să-și caute altă profesie, de vreme ce pentru aceea în care s-a pregătit nu avea aplicație. Această profesoară și-a trecut totuși cu media 10, după 3 ani, examenul de definitivare, rezultatele actuale atestîndu-i vocația.

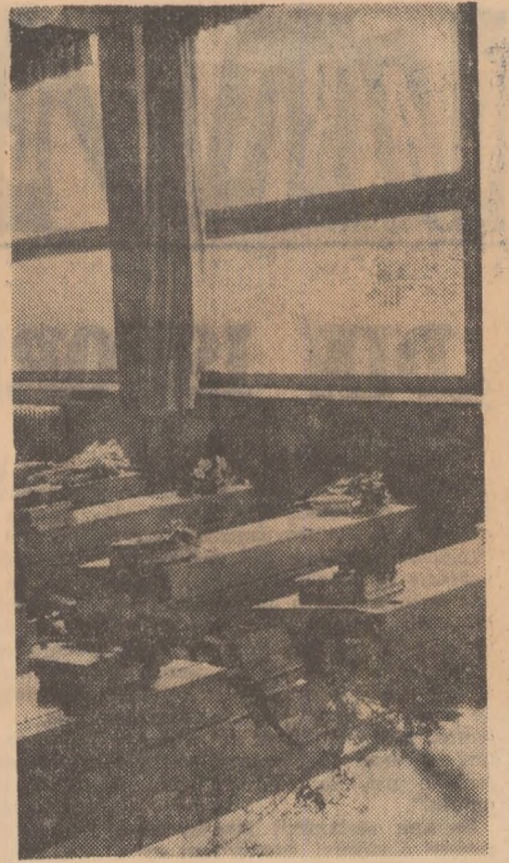
Tinerii învățători și profesori vin în școală cu dorința de a se distinge în profesia aleasă. Unii însă au tendința de a considera că știu mai mult decît știu. Dacă această tendință se exprimă și prin „teribilități” ostentative, nu trebuie să pierdem din vedere că la baza lor stă de cele mai multe ori dorința de mai bine. Să le răspundem, de aceea, nu tot atât de ostentativ, cît convingîndu-i prin argumente înțelepte, printr-un ton ponderat, prin întreaga noastră atitudine înțelegătoare.

Ajutati de colectivele pedagogice și de inspectorii, cu sprijinul larg al organizațiilor sindicale, mulți învățători și profesori tineri din regiunea noastră și-au desăvîrșit în ultimii ani pregătirea pedagogică, devenind cadre de nădejde. Am putut constata însă, nu o dată, că această pregătire este stînjinită de faptul că, fără discernămint, noi veniți sînt încercăți cu prea multe sarcini obștești. Nici n-a luat încă bine contactul cu școala, cu satul, cu tînărul învățător se și pomenește dirijorii de cor, responsabil în diferite organizații obștești etc. Vom veghea ca în anul acesta să nu se mai întîmple asemenea lucruri, care dăunează și celui în cauză, și școlii. Fiereste, tinerii trebuie atrași în munca obștească, trebuie să primească sarcini și răspundere obștești, dar aceasta nu înseamnă că putem descărca pe umerii lor toate îndatoririle noastre.

Nu-i mai puțin adevărat că a continuat să se semnaleze — e drept din ce în ce mai puțin — și lipsa de grijă pentru condițiile de viață ale tinerilor profesori. O absolventă de facultate raportată anul trecut la un liceu din Pitești a trebuit să doarmă mult timp la un internat pentru că nimeni nu s-a gândit să o sprijine pentru obținerea locuinței trebuitoare. Împreună cu comitetul sindicatului, am luat măsuri ca asemenea lucruri să nu se mai întîmple. Locul de muncă al profesorului este și la masa de lucru, unde își pregătește lecțiile — și noi trebuie să avem grijă ca el să dispună de toate condițiile necesare studiului.

De începuturile profesiei de dascăl se leagă și primul pași pentru făurirea prestigiului profesoral, care are un mare rol în cercul întregii vieți a dascălului, atît în clasă cît și în afara ei. Este vorba aici și de însușirea artei, a măiestriei profesionale, dar și de ținuta etică. A educa fără calitatea unei înalte ținute morale este în fond o imposibilitate. Sintem convingi că tinerii educatori știu bine acest lucru și că vor ține seama de el de pe acum, de la începutul minunatului drum pe care pășesc astăzi.

EMANUIL FOTOLESCU,
inspector la secția de învățămînt a regiunii

Cu cite un buchet de flori alături, mamele — dar minunat al partidului — îi așteaptă pe școlari.

Clase speciale de matematică și fizică

Începînd din acest an școlar, Ministerul Învățămîntului organizează experimental, în cadrul unor licee de cultură generală, din cîteva centre universitare (București, Cluj, Iași, Timișoara), clase speciale de matematică și fizică, în care vor fi recrutați elevi cu aptitudini deosebite în aceste domenii. Acestea vor funcționa începînd cu clasa X-a reală, urmînd ca în anii viitori experimentul să se extindă la clasele a XI și a XII-a.

Pentru organizarea și îndrumarea activității claselor speciale de matematică și fizică se vor forma, în cadrul secțiilor de învățămînt din orașele unde funcționează liceele respective, comisii în componența cărora vor intra și delegați ai facultăților de matematică sau fizică din localitate.

Clase speciale

cu predarea unor obiecte de învățămînt în limbi moderne de mare circulație internațională

Tot din toamna aceasta se organizează clase speciale cu predarea unor obiecte de învățămînt în limbile moderne de mare circulație (limba rusă, limba franceză, limba engleză). Studiul acestor limbi va începe în clasa a III-a ca obiect de învățămînt, pe grupe de 15-20 de elevi. La grupele de elevi care fac parte din aceeași clasă, orele de limbi străine vor fi predate concomitent, de către profesori diferiți. Începînd din clasa a V-a se va introduce treptat predarea în limba modernă respectivă și a unor obiecte de învățămînt.

La clasele speciale în care studiu se va desfășura în limbile moderne de mare circulație se va folosi larg materialul didactic audio-visual modern: magnetofon, picup, diapozitive, diafilme etc.

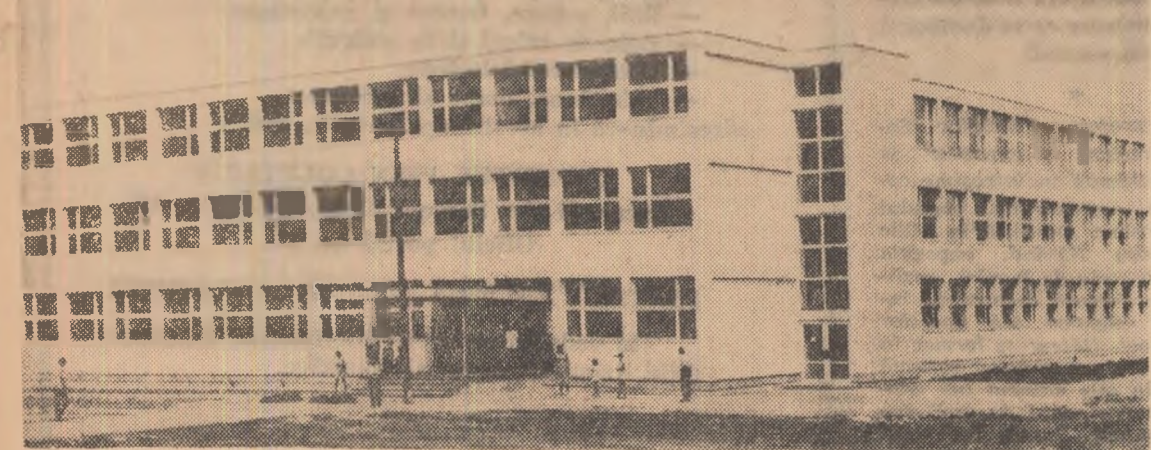
La Biblioteca centrală pedagogică

Pentru a veni în întîmpinarea cerințelor crescînde ale personalului didactic din învățămîntul de toate gradele, Biblioteca centrală pedagogică se străduiește nu numai să-și completeze fondurile prin achiziționarea unui material documentar amplu și variat, dar și să sporească mijloacele de informare în noul an școlar cititorilor vor găsi la Biblioteca pedagogică, pe lângă lucrările și publicațiile apărute în țară, numeroase lucrări de peste hotare procurate prin comenzi și prin schimb internațional. Este vorba de lucrări privind problemele actuale ale învățămîntului; organizare și conținutul activității în liceele de specialitate, sociologia pedagogică, orientarea școlară și profesională, pedagogia comparată, învățămîntul programat, folosirea mijloacelor audio-vizuale. De asemenea, la bibliotecă se vor găsi în acest an școlar noi titluri de reviste.

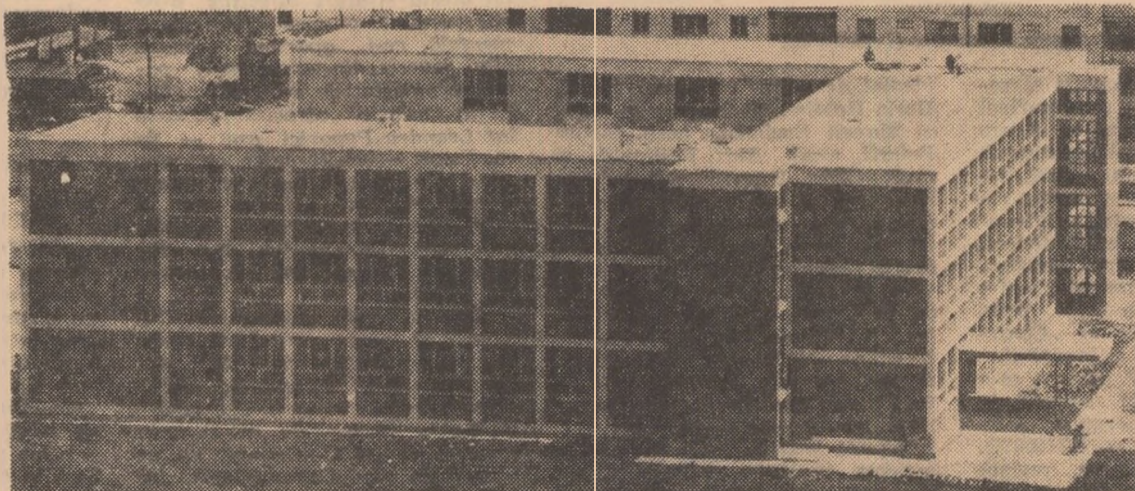
La deschiderea cursurilor, liceele din întreaga țară vor primi „Buletinul de documentare pedagogică” nr. 2/1966, care cuprinde o amplă informare asupra problemelor actuale ale învățămîntului, precum și „Bibliografia pedagogică 1961-1962”, lucrări elaborate de Biblioteca centrală pedagogică. De asemenea în anul școlar care va începe biblioteca va intensifica deservirea cititorilor din provincie pe calea imprumutului prin colete postale.

Va căpăta mai mult amploare elaborarea bibliografiilor la cerere. Au fost elaborate printre altele, pînă în prezent, bibliografii pe teme, „Incepăturile și dezvoltarea învățămîntului pe teritoriul orașului București”, „Planificarea muncii în școală”, Rolul familiei în educarea tinerii generaliste”, „Notarea elevilor”, „Examenele”, diverse bibliografii pentru examenele de grad ale profesorilor etc.

O veste bună pentru cititorii din Craiova: aici, din inițiativa Institutului de științe pedagogice și a Sfatului popular al regiunii Oltenia, se află în curs de organizare biblioteca pedagogică regională.

Școli noi în Capitală: Școala generală din cartierul Berceni-Sud și Școala generală din cartierul Balta Albă.

„DIN ISTORIA MECANICII“

Recent a apărut în Editura Științifică lucrarea „Din istoria mecanicii” de acad. St. Bălan și conf. Ing. I. Ivanov. Lucrarea, care cuprinde aproape 800 pagini, își propune să prezinte cititorilor săi, așa cum se arată în prefață, „o parte din lungul și asprul drum pe care l-a parcurs mecanica timp de aproape 3 000 de ani pentru a ajunge să-și formuleze principiile de bază cu exactitatea științei și pentru a deveni ceea ce este astăzi — unul dintre auxiliarii cei mai de pret în viața tehnică a omului”.

Sarcina elaborării istoriei unei ramuri a științei, comentarea evoluției acesteia de pe pozițiile dialecticii marxist-leniniste, punerea în evidență a modului în care a funcționat propriul său motor intern de dezvoltare constituie acțiuni de o deosebită complexitate, necesitând, în afara unui apreciabil volum de muncă consacrat unei cercetări migăloase a izvoarelor, și o serioasă competență în justa interpretare și apreciere a diverselor etape și realizări, în corecția lor înțelegere în vederea stabilirii unor ierarhii de importanță în contextul dezvoltării domeniului științific respectiv.

Dificultățile legate de scrierea unei istorii a mecanicii s-au clarificat numai de urmărirea rezolvării în timp a unor dintre problemele ei — așa cum se întâmplă în lucrarea de față — sunt considerabile sporite de faptul că mecanica este una dintre cele mai vechi științe, deosebit de amplă, ale cărei legi au fost interpretate diferit de-a lungul istoriei, servind ca izvor de inspirație chiar și filozofiei, cu care — la fel cu toate celelalte științe — s-a și confundat la început.

Dacă la toate acestea se adaugă necesitatea schimbării unui cadru istoric general al dezvoltării mecanicii pe un spațiu de timp de trei ori milenar, în scopul de a situa în epocă concepții, idei și experiențe, apare clar efortul pe care l-au depus autorii pentru a face cunoscute cititorului diferite fapte și momente care să-l îngăduie a înțelege mai bine știința mecanicii.

Este de peizată de altfel, că o asemenea tratare a istoriei mecanicii, care prezintă un tablou succint al dezvoltării ei cronologice și consemnează scrierile istoriografulor săi, pentru a trece apoi la expunerea evoluției fundamentelor statice, are un caracter de mare originalitate.

Lucrarea este divizată în două părți. Prima parte — cuprinzând capitolele: „Începuturile mecanicii”, „În plin Ev Mediu”, „Epoca Renașterii”, „Către o mecanică modernă”, „Perfecționarea mecanicii”, „Mecanica actuală” și „Istoriografia și mecanica” — urmărește cronologic dezvoltarea principalelor probleme de statică în conexiunea lor dialectică. Autorii utilizează un bogat material documentar (texte originale, extrase din lucrări analizate, comentarii din autori care s-au ocupat pe larg de problemele respective), precum și o bibliografie la fel de bogată, numărând peste 1 500 de titluri. De asemenea, acolo unde s-a considerat necesar, apar și comentariile autorilor, la nivelul actual de cunoaștere în domeniul mecanicii teoretice.

O mențiune deosebită merită capitolul consacrat istoriografulor mecanicii, care oferă cititorului, puțința de a apela la valoroase

surse de informații, mai ales pentru unele probleme de amănunt ale evoluției mecanicii.

În partea a doua a lucrării, consacrată fundamentelor statice, autorii prezintă, pe baza reproducerilor după lucrări originale, evoluția ideilor despre pârghii, plan înclinat, moment, compunerea forțelor, centru de greutate, principiul lucrului mecanic virtual — relevând cum au fost apreciate de către unii oameni de știință din epocile respective și comentându-le în lumina mecanicii clasice moderne. Prin aceasta sînt elucidate și plasate corect ca importante, în spațiul și timp, o serie de fapte științifice care ocupă un loc important în evoluția mecanicii. Și în această a doua parte, ca și în prima, toate capitolele sînt însoțite de o bogată bibliografie, totalizând peste 1 700 de titluri.

Important act de cultură, cartea este cea dintâi istorie a mecanicii care abordează dezvoltarea acesteia prin examinarea evoluției principalelor sale probleme, de la apariția lor și pînă în prezent. Din acest punct de vedere, lucrarea are o poziție unică între operele publicate pînă în prezent în țară și peste hotare în același domeniu și reușește să reflecte progresul unei importante ramuri a științei moderne, privită în conexiune cu celelalte domenii ale științei. Ea reprezintă, fără îndoială, un act de afirmare pe plan mondial a prestigiului științei românești în domeniul istoriei științelor.

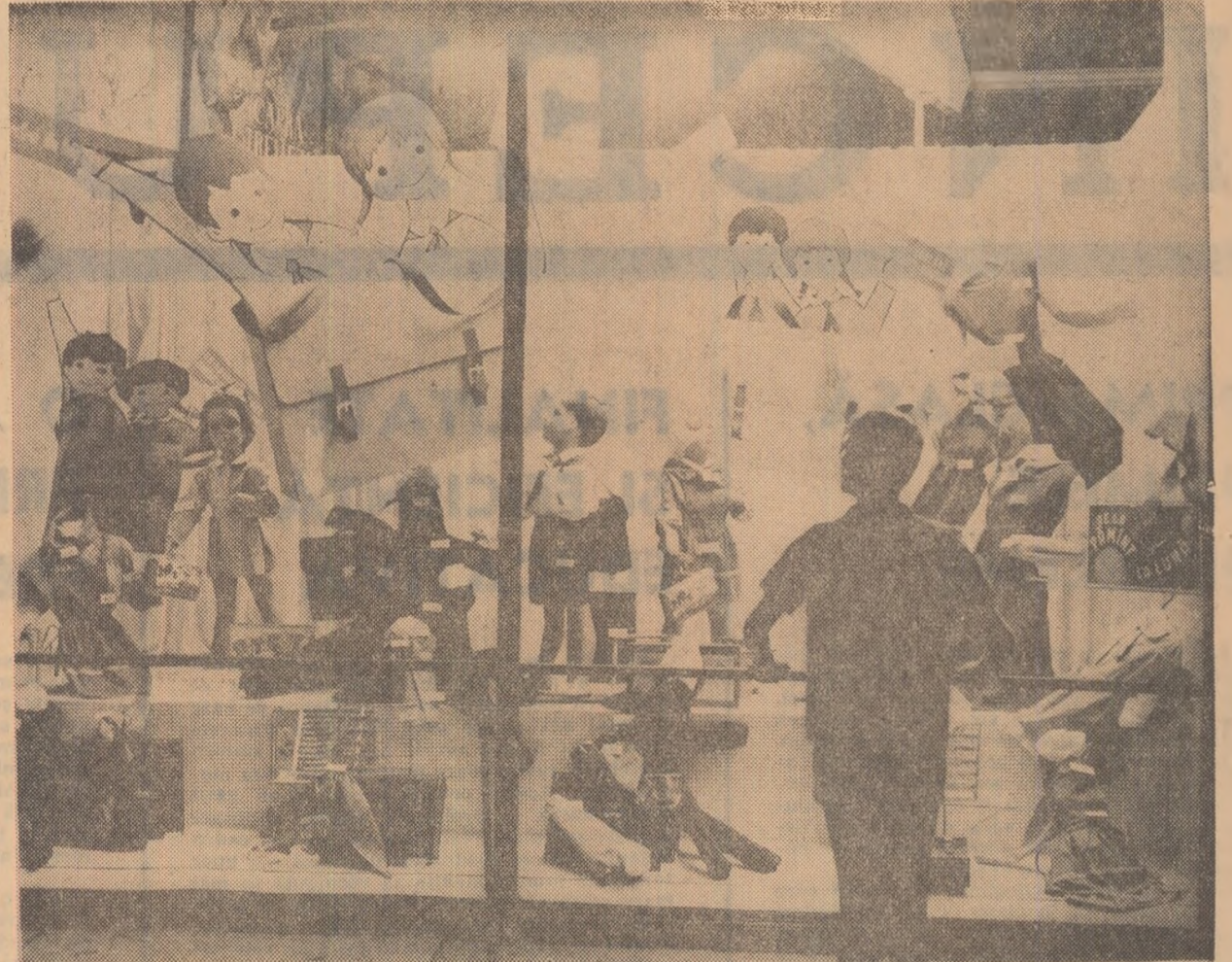
Ing. M. ALEXANDRESCU
asistent universitar

GAZETA ÎNVĂȚĂMINTULUI

solicita
cititorilor
punctul lor
de vedere
în cadrul
următoarelor
anchete pe care
le întreprinde:

Pe ce căi
poate fi
degajată
activitatea
corpului
didactic
de ceea ce
o încarcă
inutil

Ce propuneți
pe linia
stimulării
și sprijinirii
activității
de cercetare
științifică
în rindul
cadrelor
didactice

În fața vitrinei cu noutăți pentru școlari

U M O R

Decalogul „pedagogic” al profesorului Comodescu

U
M
O
R

• La începutul anului școlar trebuie să cauți întotdeauna apropierea de elevi. De aceea în primele trei săptămîni nu predau lecții, ci port discuții despre starea timpului, despre campionatul de fotbal, despre cîte-n lună și-n stemă (și de ce nu? nu-asta o temă de mare actualitate științifică?)

• Din cauza prea îndelungatei apropieri, elevii pot însă să-și ia nasul la purtare. În etapa următoare, deci, le dau note să mă țînă minte ca profesor intrantigent: din 2, 3 și 4 nu-î scot! Să învețe pe brînci pe urmă tot anul, ca să le iasă media.

• Greu să răspunzi pe plac inspectorilor în problema nivelului la învățatură! Acum cîțiva ani i-am trecut pe toți elevii — și am fost criticat pentru „lipsă de exigență” și „spirit nivelator”. Anul trecut am lăsat 19 corigenți — și am fost criticat pentru „neglijarea cerințelor de individualizare a pregătirii elevilor” și pentru „lipsuri în îndrumarea muncii independente”. Anul acesta mă orientez științific încoace de la început. Imi stabilesc un procent acceptabil de corigenți — să spunem 8 la sută — și mă țîn de el. M-am

hotărît de pe acum pe cine las corigent.

• În discuțiile care urmează interesanțelor trebuie să-ți impui o poziție constructiv-critică, fără menajamente. De pildă, vei spune: „Lecția colegului nostru a arătat cunoașterea temeinică a didacticii moderne” și „înalta ei tinută științifică a făcut să treacă total neobservate unele mici erori de amănunt”. Nu de alta, dar numele interesanțelor vine de la faptul că și alții pot la rîndul lor „intervenii” acolo unde nu fierbe oala lor, ci a ta...

• La ședințele consiliului pedagogic și ale comisiilor metodice cer întotdeauna să mi se încredințeze redactarea procesului-verbal. Așa pot motiva de fiecare dată că nu tau cuvîntul pentru că sînt atent să nu pierd ideile celorlalți (uneori îi pun pe director și pe adjuncți să repete anumite fraze, pe care le consemnez admirativ). În același timp nu se poate spune despre mine că nu sînt un om activ.

• După primele săptămîni de școală le cer elevilor caiete de teme la celelalte materii. Gădesc eu un pretext. De fapt, vreau să știu la ce au cele mai multe teme, ca să le dau eu și mai multe. Să rețîn clar din asta că materia pe care o predau eu e cea mai importantă

din clasa pe care o conduc. Dimpotrivă, sustine că ai mai rea clasă din școală. Așa, orice s-ar întîmpla o să fie vina clasei, nu a ta.

• Nu te angaja niciodată într-o discuție științifică pe o temă despre care ai cîțit recent un articol apărut în pagina magazin a unei reviste. Rîșiți ca alții să fi citit o relatare pe aceeași temă într-o lucrare științifică mai amplă. Mult mai inteligent e ca, de cîte ori încep alți profesori o discuție pe teme științifice, să dai din cap superior și distanțat: „E o problemă fumată... se fac experimente încă de acum zece ani... acum ai aflat-o?” Așa reușești să tai avîntul discuției și te pui la adăpost de eventuale confruntări neplăcute.

• Cînd se stabilesc sarcinile și răspunerile obștești, să îți spui și tare că ai nevoie de timp pentru studiu în bibliotecă. E bine să trîntești, în focul discuției, și permisul de la biblioteca Academiei, luat acum 6 ani, cînd ai vrut să citești un articol dintr-o gazetă mai veche. Oamenii se uită de obicei la dată, nici nu cunosc amănuntele și, oricum, faptul în sine impresionează.

• Nu cere mai multe ore decât prevede norma. Dacă procedezi conform recomandărilor de la punctele 2 și 3, îți vin orele, ele singure, acasă...

• Cînd ești dirigită nu lua niciodată apărarea elevilor

Prof. V. COMODESCU
(pt. conformitate AL. CIUCA)

„ISTORIA MATEMATICII“

Nu de mult, în Editura Științifică, a apărut cel de al II-lea volum al **Istoriei matematicii în România**, de prof. G. St. Andonie. Acest volum ne înfățișează o imagine amplă asupra zestrei moștenite de istoria științei matematice și a gândirii matematice din patria noastră de-a lungul unei dînzte cele mai fertile epoci — am putea s-o numim epoca de aur — a creației științifice naționale.

Dacă primul volum urmărește fenomenul matematic românesc de la rădăcinile sale — de pe cînd păstorul sau plugarul dac își însemna pe răboi viziunea sa cantitativă asupra universului — pînă cînd acest fenomen a dat naștere unui Spiru Haret, organizator și însușitor al învățămîntului științific național modern, unui Gheorghe Țițeica, unui Dimitrie Pompeiu sau Traian Lalescu — cîtorii ai școlii matematice românești clasice — volumul al doilea prezintă, plecînd de la realizările înaintașilor, generația de matematicieni români care a sporit considerabil aria creației de valoare în perimetrul matematicii românești

din prima jumătate a secolului nostru.

Se știe că, spre sfîrșitul secolului trecut, în albia matematicii și în cea a altor științe se acumulează fapte, idei, orientări care au pregătît un nou și uriaș salt pe făgașul abstractizării. Lucrarea arată cum la noile clasificări care s-au impus în perioada amintită — laud din plin parte activă și matematicienii din țara noastră. Este remarcabilă, astfel, contribuția lui D. Barbilian, A. Myller, O. Mayer și alții la dezvoltarea cercetărilor în domeniul axiomaticii moderne a geometriei. Matematicienii români ca S. Stollow, M. Nicolescu și numeroși alții au contribuit larg, prin opera lor, la ceea ce acad. Gr. C. Moisil a numit „decurtificarea algebrei și analiză moderne”, la fundarea și înțelegerea analizei și teoriei funcțiilor pînă în cele mai complexe și mai noi domenii ale acestora. Creatori români de renume mondial ca Gh. Vrănceanu, V. VilcoVIC, N. Teodorescu etc. aveau să treacă de la profundele și subtile probleme ale spațiilor affine la aplicații și noi interpretări

ale teoriei relativității (Vrănceanu), la contribuții de seamă în domeniile noi ale mecanicii clasice, mergînd de la analiza sistemelor și teoriilor cosmogonice moderne pînă la emisia unor noi ipoteze în aceste domenii (VilcoVIC), la contribuții originale importante în domeniul ecuațiilor fizicii matematice (Teodorescu) etc. Contribuțiile de mare răsunet ale lui Gr. C. Moisil, O. Onicescu, Gh. Mihoc etc. vin să întregescă imaginea atît de amplă a gândirii matematice care, alături de celelalte mari creații spirituale românești, a contribuit la înălțarea prestigiului României, la creșterea aportului ei la patrimoniul culturii universale.

Cele cîteva elemente spiculate mai sus nu epuizează enumerativ bogăția datelor. Interpretărilor, analogiilor și considerațiilor înmănușiate în cel de al II-lea volum al lucrării.

Merită să fie subliniată grija Editorii științifice pentru realizarea unor condiții grafice superioare, care conferă lucrării o tinută deosebită.

A. JOLTEA

A apărut
REVISTA DE PEDAGOGIE
nr. 8—9, august-septembrie 1966

Număr consacrat problemelor muncii educative în școală

În sumar:

- Stancu Ștefan: Cercetări științifice în domeniul educației;
- Traian Pop: Organizația pionierilor într-o nouă etapă a dezvoltării sale;
- Dumitru Salade: Educația moral-cetățenească în problematica pedagogică;
- Ursula Schiop: Psihologia diferențială și educația;
- Pațiu Silvestru: Orizontul științific al elevului;
- Nicolae Pirvu: Educația artistică în școală;
- Andrei Dancusly, Nicolae Totolanu: Rolul opiniei colective în educarea elevilor de vîrstă școlară mică;
- Mirecea Pădureleanu: Probleme ale educației sexuale a tineretului școlar;
- Vasile Bunescu, Petre Bărbulescu: Sistemul muncii educative în școala generală;

A apărut nr. 2 al revistei
COLOCVII
despre școală, familie și societate

Numărul din luna august al revistei cuprinde — ca și numărul inaugural — un bogat și divers material cu o tematică interesantă privind relațiile între școală, familie și societate. În paginile revistei își spun cuvîntul colaboratorii de prestigiu: academicieni, oameni de știință și artă, scriitori, pedagogi, părinți. Semnalăm astfel articolul semnat de prof. univ. Miron Constantinescu — „Conferința internațională a învățămîntului de la Geneva”, despre ce-a de a 29-a Conferință anuală de instrucțiune publică, organizată de B.I.E. în colaborare cu UNESCO. Un important spațiu în revistă îl ocupă anchetele pe diferite probleme. La „4 întrebări despre

idealul de viață” răspund acad. Horia Hulubei, Ștefan Lunșu Eșcu și Muncii Socialiste, acad. Ștefan Peterfi, acad. Alex. Filipiș și prof. Călin Popovici — membru corespondent al Academiei. În jurul mesei rotunde a redacției, oameni ai școlii, părinți și redacționari dezbate tema „Familia, școala fără vacanță”. La ancheta întreprinsă de N. Crișan „Tineretul și micul ecran” răspund 20 de părinți, 14 cadre didactice și 226 de elevi. O altă anchetă, cu titlul „Ce să înțelegem”, dezbate problemele orientării profesionale a elevilor.

Revista mai conține numeroase articole, reportaje, însemnări, bibliografie, precum și o binevenită rubrică scrisă de cititori.

MANIFESTĂRI ARTISTICE ALE PROFESORILOR

Manifestările artistice ale profesorilor sînt tot mai frecvente. Ei sînt prezenți și în acțiunile de realizare a schimburilor artistice interregionale. Astfel, profesorul pictor țeșean Leandru Popovici a deschis o expoziție de pictură și desen la Galeria din Cluj ale Fondului plastic.

Leandru Popovici s-a format în atmosfera artistică a Iașului, în vîrstă, în perioada dintre cele două războaie, de prezența a doi viștoși pictori — N. B. Tomița și Ștefan Dimitrescu. Elev al lui Ștefan Dimitrescu, Leandru Popovici a fost îndrumat de la bun început să interpreteze semnificația social-umană a faptelor pe care le înregistrează grafic. Lucrările lui atestă stratul afective diferite, unul de o sensibilitate sentimentală, cel alt aparține organic, altul izvorit din experiență, puternic modelat de realitățile vieții în mijlocul căreia trăiește. Artista lui Leandru Popovici are — în mod voit — un caracter epic-narativ. Anecdotică lumii exterioare precumpănește. Artistul nu se lasă prins în meandrele cursului subteran al sentimentalității sale, care l-ar fi atras spre un pronunțat lirism.

Artistul țeșean a expus la Cluj numai 15 lucrări, suficiente totuși pentru a-î contura portretul moral și artistic. Menționăm, dintre aceste lucrări, pictura „Cosăși”. Altfel prin plasticitate și prin ritmul mișcărilor, „Cosăși” lui ne reamintește cu gîndul spre unele lucrări ale lui Renu în care este înfățișată munca pe ogoare. Mai

apropiat de coloratura afectivă a artistului este compoziția „Copii din Moldova salvați de C.A.R.S.” (1947). Durerea pentru suferințele celor din jur hrănește însăși trăirea artistică a pictorului. De parte de orice clamare teatrală-ostentativă, lucrarea convinge prin discreția sentimentelor.

Pe linia graficii, artistul își dovedește capacitatea de expresie sintetică în notiiri pline de spontaneitate, cum este portretul scriitorului George Bacovia.

Prin tematica expoziției sale, profesorul Leandru Popovici a dus cu el, la Cluj, o părțică din peisajul Moldovei. Gestul trebuie apreciat prin semnificația sa, prin adăierea la acțiunea atît de viștoasă de circulație a valorilor culturale și artistice ce se desfășoară azi în patria noastră.

Un alt profesor, Nichifor Soamesan, prezintă o expoziție de octuri închinată în întregime comemorării centenarului poetului George Cosbuc Deschisă în sălile muzeului din Năsăud. Expoziția cuprinde o serie de lucrări realizate într-o factură decorativă, interpretări plastice ale operelor marelui poet. Născut și format în țara lui Cosbuc, autorul reflectă în lucrările sale adîncul lui atașament pentru colțul de țară cîntat de autorul „Nunții Zamferei”.

Conf. univ. AL TOHĂNEANU

Reîntorcere din vacanță.